

LEERPROBLEMEN BIJ KINDEREN

MULTIDISCIPLINAIR ONDERZOEK
EN BEHANDELING

INHOUD

01	Inleiding	4
02	Soorten leerproblemen	4
03	Primaire en secundaire leerstoornis	5
04	Aanmelden in Ter Sprake	5
05	Multidisciplinair onderzoek	6
06	Verdere stappen	7
07	Samenvatting	8
08	Kosten	9
09	Contact	9
10	Nuttige links	9
11	Tips voor ouders	10

01 INLEIDING

Lezen, spellen en rekenen zijn belangrijke vaardigheden in onze maatschappij. Als je kind moeilijkheden ondervindt op dat vlak, heeft dat ongetwijfeld gevolgen op een vlotte schoolloopbaan en de zelfstandigheid van je kind. In de lagere school zal studeren meer tijd in beslag nemen, waardoor de motivatie om huiswerk te maken afneemt. Ook op latere leeftijd komt iemand met dyslexie of dyscalculie voor heel wat uitdagingen te staan, zoals solliciteren, oriëntatie, formulieren invullen enz.

Soms gaan leerproblemen gepaard met zorgen over andere ontwikkelingsdomeinen. In die situaties is uitgebreid onderzoek aangewezen en kan je kind in aanmerking komen voor multidisciplinair onderzoek en/of revalidatie.

02 SOORTEN LEERPROBLEMEN

Leren lezen, spellen en rekenen begint al voordat een kind naar het eerste leerjaar gaat. Tijdens de kleuterjaren leert een kind dat er een verband bestaat tussen gesproken taal en geschreven taal. Woorden bestaan uit aparte klanken, voor iedere klank bestaat er een ander lettertje, je kan rijmen enz. Daarnaast leren ze tellen, rekenkundige begrippen zoals “meer” en “minder” kennen enz. Dat alles onder de knie krijgen, vormt een belangrijke basis om vlot tot lezen, spellen en rekenen te komen tijdens het basisonderwijs.

Leerachterstand

De meeste kinderen komen in het eerste leerjaar vrij vlot tot lezen, spellen en rekenen. Een aantal leerlingen daarentegen hebben meer tijd nodig om bepaalde deelvaardigheden te automatiseren, waardoor er een lees-, spellings- of rekenachterstand, een leerachterstand, ontstaat t.o.v. klasgenoten. Met intensieve oefening of gerichte ondersteuning, zoals bv. logopedie, kan die achterstand meestal ingehaald worden.

Dyslexie en dyscalculie (leerstoornissen)

Dyslexie en dyscalculie zijn neurobiologische ontwikkelingsstoornissen die erfelijk kunnen zijn. Ze worden veroorzaakt door een afwijking in de biologische structuur en werking van de hersenen. De specifieke oorzaak is echter niet gekend. Er is sprake van dyslexie of dyscalculie wanneer:

- ▲ er een **ernstige achterstand** is op het gebied van lezen, spellen of rekenen in vergelijking met klasgenoten.
- ▲ lezen, spellen of rekenen **zeer moeizaam blijft verlopen**, ondanks intensieve ondersteuning.
- ▲ de achterstand **niet kan verklaard worden door een onderliggende problematiek**, bv. verminderde cognitieve mogelijkheden of een tekort aan onderwijs.

03 PRIMAIRE EN SECUNDAIRE LEERSTOORNIS

Een leerstoornis kan het gevolg zijn van een **andere stoornis** zoals een verstandelijke handicap, een taalontwikkelingsstoornis ... We spreken dan van een **secundaire leerstoornis**.

Een **primaire leerstoornis** daarentegen is niet te verklaren door een onderliggende problematiek, onvoldoende kwalitatief onderwijs of als een kind geen school kon volgen door bv. langdurige ziekenhuisopname, familiale omstandigheden enz. . De oorzaak ligt bij het **aangeboren leervermogen**.

Een primaire leerstoornis kan wel gepaard gaan met andere problemen, bv. op het vlak van fijne motoriek, maar ze verklaren de leerstoornis niet.

04 AANMELDEN IN TER SPRAKE

Je kind aanmelden in het Centrum voor gehoor- en spraakrevalidatie 'Ter Sprake' doe je online via www.uzgent.be/aanmelden-tersprake en kan alleen **op doorverwijzing** van een arts, het CLB, de behandelende logopediste enz., dus alleen met een **verwijsbrief**.

Bij aanmelding krijg je een aantal vragenlijsten om in te vullen, eventueel met hulp van de school of een arts. Zodra wij die ontvangen, bekijken we of je kind in aanmerking komt voor multidisciplinair onderzoek in RC Ter Sprake. Daarvan word je telefonisch op de hoogte gebracht door onze coördinator.

05 MULTIDISCIPLINAIR ONDERZOEK

Je kind krijgt een aantal **afspraken bij verschillende therapeuten**: bij de revalidatiearts en audioloog (verplicht) en meestal ook de logopedist, de kinesitherapeut en de psycholoog. De coördinator maakt een planning op en bezorgt je die via mail.

Intakegesprek

Vóór de onderzoeken polsen we in een gesprek naar de ontwikkeling van je kind en geven we praktische info over de onderzoeken en de terugbetaling. We regelen ook een aantal administratieve zaken.

Revalidatiearts en audioloog

De revalidatiearts in Ter Sprake is een nko-arts. Die peilt naar de medische voorgeschiedenis van je kind en de bezorgdheden die je hebt. Daarna volgt een klinisch onderzoek van de neus, keel en oren van je kind. Aansluitend wordt een gehoortest afgenomen bij de audioloog.

Logopedist

De logopedist onderzoekt de schoolse of pre-schoolse (bij kinderen van de derde kleuterklas en het eerste leerjaar) vaardigheden bij je kind: lezen, spellen en rekenvaardigheden. Dat gebeurt met gestandaardiseerde testen. Aangezien een taalproblematiek vaak aan de basis ligt van leerproblemen, wordt bij sommige kinderen ook de taalontwikkeling in kaart gebracht.

Kinesitherapeut

De kinesitherapeut brengt de motorische ontwikkeling in kaart: fijne en grove motoriek, evenwicht, coördinatie en visuele perceptie. Vanaf het eerste leerjaar wordt ook de schrijfmotoriek bekeken.

Psycholoog

De psycholoog brengt de intelligentie van je kind in kaart met een IQ-test (intelligentiequotiënt). De intelligentie van een kind heeft een invloed op de mate waarin het in staat is om nieuwe zaken aan te leren, vast te houden en te veralgemenen naar het spontaan gebruik.

Zijn er psychosociale of gedragsmatige bekommernissen, dan wordt er ook een oudergesprek ingepland. Mogelijk vragen we je om een aantal gedragsvragenlijsten in te vullen over het dagelijks functioneren en algemeen welzijn van je kind.

Eindgesprek

Tijdens het eindgesprek worden de resultaten van het multidisciplinair onderzoek aan je toegelicht. We geven aan of therapie en/of verder onderzoek nodig of wenselijk is. We nemen tijdens dit eindgesprek ook uitgebreid de tijd om vragen te beantwoorden.

Multidisciplinair verslag

Na het eindgesprek maken we het verslag op waarin we de resultaten van alle onderzoeken in detail toelichten en ons advies formuleren. Enkele weken na het eindgesprek ontvang je dat verslag per mail.

06 VERDERE STAPPEN

Afhankelijk van de resultaten kan één van de volgende trajecten worden geadviseerd.

Monodisciplinaire therapie

Als er ernstige problemen zijn op **één ontwikkelingsdomein** adviseren we monodisciplinaire therapie en verwijzen we door naar een specialist in de buurt:

- ▲ Taal- en/of schoolse achterstand: logopedist
- ▲ Motorische achterstand: kinesitherapeut
- ▲ Uitgesproken psychosociale problemen: psychotherapeut

Multidisciplinaire revalidatie

Bij ernstige problemen op meerdere domeinen (taal, motoriek, psychosociaal functioneren), komt je kind mogelijk in aanmerking voor multidisciplinaire revalidatie. Die therapie kan logopedie, kinesithérapie en psychotherapie omvatten en wordt aangeboden in een **erkend revalidatiecentrum**, zoals Ter Sprake.

Doorverwijzing naar gespecialiseerde instanties

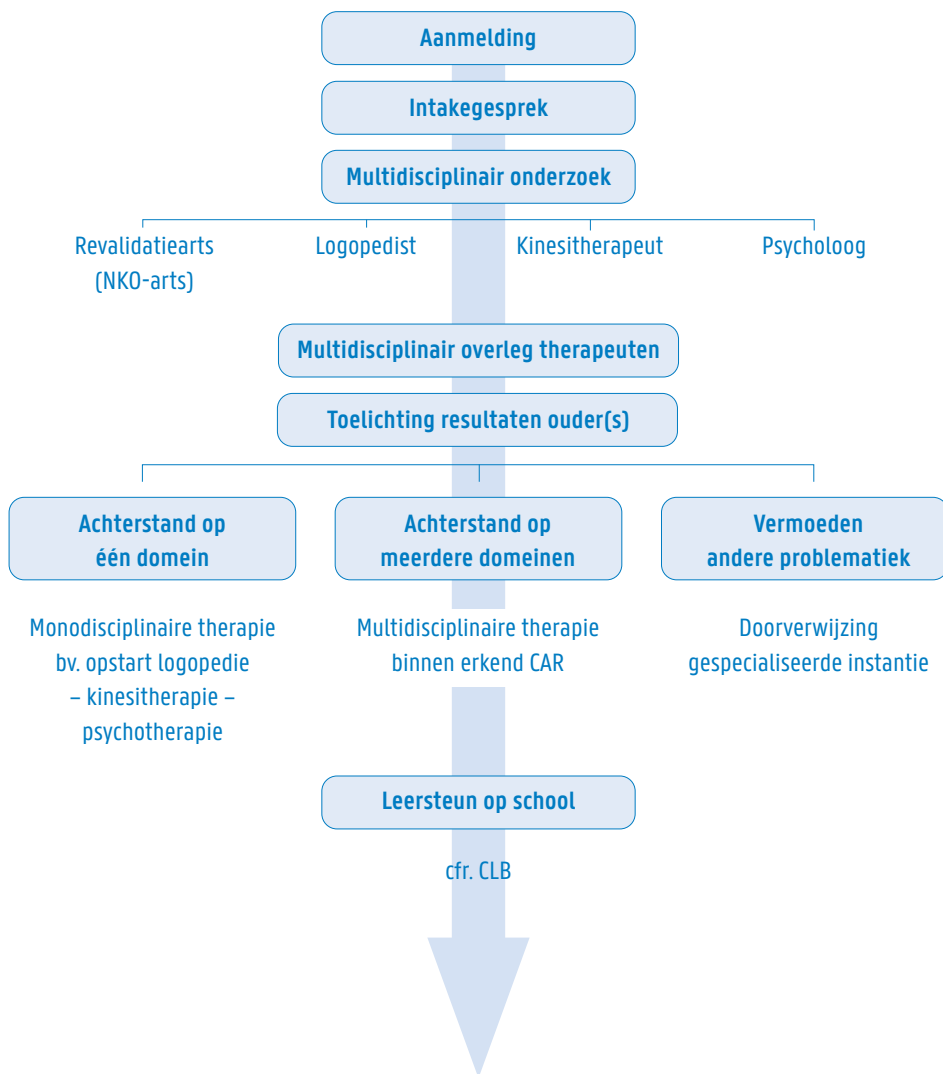
Bij vermoeden van een complexe problematiek buiten onze expertise verwijzen wij door naar een gespecialiseerde instantie voor verder onderzoek. Op basis van de resultaten kan je kind alsnog in aanmerking komen voor multidisciplinaire revalidatie in een ander erkend centrum.

Ondersteuning op school

Los van de 3 bovenstaande trajecten kunnen kinderen met ernstige ontwikkelingsproblemen (bv. een uitgesproken taalachterstand, ernstige lees- en spellingsproblemen ...) ook ondersteuning op school krijgen, leersteun genaamd. Voor meer informatie kan je terecht bij het CLB.

07 SAMENVATTING

Hieronder vind je een visuele samenvatting van het traject dat je kind doorloopt bij Ter Sprake.

08 KOSTEN

Zowel voor de zittingen tijdens het onderzoek als de multidisciplinaire revalidatie, doet RC Ter Sprake beroep op **tussenkost van de zorgkas**. Om van die tegemoetkoming te genieten, moet je kind aangesloten zijn bij een zorgkas naar keuze. De aansluiting gebeurt via ons en is gratis voor kinderen.

Na goedkeuring van het dossier door de zorgkas betaal je alleen het remgeld en eventuele kosten voor technische prestaties (zoals een gehoortest).

Als je niet aanwezig bent bij een afspraak zonder **vooraf te verwittigen**, voldoet je dossier mogelijk niet aan de criteria voor terugbetaling. Laat het secretariaat of de coördinator daarom tijdig weten als een afspraak niet kan doorgaan.

09 CONTACT

Voor vragen over het onderzoek of de revalidatie kan je contact opnemen met:

- ▲ Sophia De Ley: sophia.deley@uzgent.be | 09 332 30 34
- ▲ RC Ter Sprake: rc.tersprake@uzgent.be | 09 332 53 64

10 NUTTIGE LINKS

- ▲ www.vlaanderen.be > Hulp bij leerprobleem of -achterstand in het basis- en secundair onderwijs
- ▲ www.sprankel.be
- ▲ www.dyslexie.be

11 TIPS VOOR OUDERS

- ▲ Ga in gesprek met de leerkracht van je kind. Dit is een belangrijke eerste stap bij het aanpakken van leerproblemen. Samenwerking met de school maakt een groot verschil.
- ▲ Verdiep je in lees- en spellingsproblemen. Lees artikels, bezoek een infoavond of ga in gesprek met een hulpverlener. Hoe meer je begrijpt, hoe beter je je kind kan ondersteunen.
- ▲ Wacht niet te lang met professionele hulp. Tijdige ondersteuning, zoals logopedie, kan leerproblemen helpen voorkomen of beperken.
- ▲ Luister naar je kind. Geef ruimte om gevoelens te uiten en toon begrip wanneer iets moeilijk loopt. Lukt een huistaak even niet? Neem samen een pauze om te ontspannen.
- ▲ Benadruk wat wél goed gaat. Geef complimenten voor inzet en kleine successen. Zo groeit het zelfvertrouwen van je kind.
- ▲ Fouten maken mag. Moedig een positieve houding aan door te tonen dat fouten leermomenten zijn. Als je zelf oplossingsgericht denkt, zal je kind dat overnemen.
- ▲ Stimuleer talenten buiten school. Denk aan een sportclub, muziekacademie, jeugdbeweging of tekenles. Zo ontdekt je kind dat leren ook leuk kan zijn.

Centrum voor gehoor- en spraakrevalidatie Ter Sprake

Ingang 69, route 690

T +32 (0)9 332 53 64 (van 8.00 tot 17.00 uur)

E rc.tersprake@uzgent.be

www.uzgent.be/ter-sprake

Deze brochure werd enkel ontwikkeld voor gebruik binnen het UZ Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het UZ Gent.

Universitair Ziekenhuis Gent

C. Heymanslaan 10 | B 9000 Gent

T +32 (0)9 332 21 11 | E info@uzgent.be

www.uzgent.be